

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Ex Primo Libro Sanctae Memoriae Cyrilli, de eo quod vnus est Christus,
contra Theodorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

religiōsæ memoriæ Tyanensem episcopum, quæ secundæ Cappadociæ metropolis est, scriptæ sunt, non * tamen ad impium Theodorum Mopsuestenum. Adiectæ sunt autem & reuerendissimorum episcoporum depositiones. De eo autem, quod oportet & post mortem hæreticos anathematizari, iam quidem aliqua lecta sunt: verumtamen & si quid aliud ad hoc pertinet, recitetur.

Diodorus archidiaconus & primicerius reuerendissimorum notariorum dixit: Sunt nobis præ manibus quæ electa sunt ad præsentem quæstionem pertinentia, eo quod oportet hæreticos & post mortem condemnari.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum suscepisset Photinus reuerendissimus diaconus & notarius, recitauit.

EX PRIMO LIBRO SANCTÆ MEMORIÆ CYRILLI,
de eo quod vnus est Christus, contra Theodorum.

SUNT enim, sunt qui redemptorem & Dominum suum negant, & Filium quidem verum Dei Patris non dicunt eum esse, qui in vltimis sæculi temporibus ex muliere secundum carnem natiuitatem propter nos sustinuit: apparuisse autem magis orbi terrarum Deum recentem & posterum, filiationis gloriam extrinsecus acquisitam habentem sicut & nos, & quasi quibusdam adulterinis gloriantem honoribus, vt iam anthropolatia & nihil aliud esset, & adoretur homo aliquis cum sancta trinitate tam a nobis, quam a sanctis angelis. Hæc quidam valde superbi, & magna sapientes in diuinarum scripturarum scientia, suis scriptis inseruerunt: & sicut dicit omnium Dominus per vnum sanctorum prophetarum, *laqueum statuit ad corrumpendos homines*. Quid enim aliud sit, quam laqueus & scandalum, lingua loquens distorta, & sacris literis abhorrentia, & traditioni sanctorum apostolorum & euangelistarum impudenter resistentia? Recusandum igitur eos, qui tam malis culpis obnoxii sunt, siue in vitis sunt, siue non. Ab illo enim quod nocet, recedere necessarium est; & non ad personam respicere, sed id quod Deo placet, oportet considerare.

Quod sanctæ memoriæ Cyrillus apostolica verba secutus, quæ dicunt: *Hæreticum hominem post vnā & secundam*

*Psal. 56. 118.
139. 140.
141.*

Ti. 3.

ANNO
CHRISTI
533

correctionem recusa, sciens quia peruersus est eiusmodi, & peccat, & est a semetipso damnatus, vltus est verbo quod est: & recusandos nobis tales esse, siue in viujs sint, siue non.

Sed etiam in epistola ad Martinianum & alios monachos scripta, idem sanctæ memoriæ Cyrillus ita dicit:

Habetur in
Conc. E.
phel. p. 3.
c. 43.

Nam iam quidem & sancta Synodus Ephesi collecta Dei voluntate, contra Nestorii perfidiam iustam & subtilem sententiam proferens, & aliorum vaniloquia qui post ipsum erunt, aut ante ipsum fuerunt, æqualia sapientes ei, & dicere aut scribere præsumpserunt, cum illo condemnauit, similem eis condemnationem imponens. Consequens enim erat, vno semel propter tam profana vaniloquia inculpato, non contra vnum magis peruenire, sed, vt sic dicam, contra omnem eorum sectam, siue calumniam quam fecerunt aduersus pia ecclesiæ dogmata, duos colentes filios, & diuidentes indiuiduum, & crimen adscribentes cælo & terræ tamquam homini seruientibus. Adorat enim nobiscum supernorum spirituum sancta multitudo omnium Dominum Iesum Christum.

Et his recitatis, surrexit Sextilianus reuerendissimus episcopus de Africana prouincia, vicem agens Primosi religiosissimi episcopi Carthaginensis, & in medio stans, hæc dixit: Quoniam proposita sunt sancta euangelia, & oportet vnumquemque ea quæ sunt suæ scientiæ, ad propositam quæstionem pertinentia, facere manifesta, doceo sanctum vestrum Concilium, quod anterioribus temporibus in nostra prouincia multi episcopi congregati, & quædam de diuersis causis ad ecclesiasticum statum pertinentibus disponentes, statuerunt de episcopis defunctis, qui hæreticis suas facultates relinquunt, ita vt post mortem anathemati subiiciantur. Sunt vero etiam Augustini sanctæ memoriæ epistolæ dicentes, quod si qui in vita sua non recte sapuerunt, licet non condemnati fuissent adhuc viuentes, vt demonstrato peccato, isti & post mortem anathemati subiiciantur. Et si placet vobis, hæc ad lectionem porrigo.

Sancta Synodus dixit: Recitentur. Et cum suscepisset idem diaconus & notarius oblatam chartam, recitauit.

Sancti Augustini ad Bonifacium comitem de quibusdam Donatistis accusantibus Cæcilianum episcopum,

Epist. 50.
tom. 1.

Concil. Tom. 12.

N ij

quod in vita sua codices Christianicos ad concremandum tradidit, qui propter hanc causam semetipsos separabant ab ecclesia: cuius principium sic habet:

Laudo, & gratulor, & admiror, fili dilectissime Bonifaci, quod inter curas armorum & bellorum, vehementer desideras ea nosse quæ Dei sunt.

Et post alia.

Aut hæc ex alio Augustini libro accepta sūt, aut si ex hac epistola, non verba ipsius, sed sententia refertur. Psal. 2.

Et Cæcilianum nequaquam fuisse traditorem, sed a maioribus istorum falsis criminationibus & calumniosis accusationibus appetitum: non quia in eo ecclesiæ causa consistat; nullius enim iniquitas obsistit promissionibus Dei, nec potest alicuius perire criminibus hereditas Christi, quam ei donavit Pater, dicens: *Pete a me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ.* Tamen qui propter ipsum occasionem inuenerunt schismatis perpetrandi, ostendendum est, purgatum fuisse in iudicio episcopali, & innocentem pronuntiatum non solum ab episcopis iudicibus, sed etiam ab ipso Constantino imperatore, apud quem calumniose ab istorum patribus accusatus est: ut agnoscant, quam iniuste ab ecclesia toto diffusâ orbe diuidantur propter eum, cuius nullum vnquam crimen non ipsi, non præcessores eorum ostendere potuerunt: quamuis (sicut etiam in memorata epistola diximus) etsi vera essent quæ ab eis obiecta sunt Cæciliano, & nobis possent aliquando monstrari, ipsum iam mortuum anathematizaremus: sed tamen ecclesiam Christi, quæ non litigiosis opinionibus fingitur, sed diuinis attestacionibus comprobatur, propter quemlibet hominem relinquere non debemus.

Epist. 50.

Collat. Carthagin. in cognit. 3. diei.

Eiusdem sancti Augustini, ex gestis quæ apud Marcellinum virum clarissimum tribunum & notarium acta sunt, capitulo centesimo octogesimo septimo.

Augustinus episcopus ecclesiæ catholicæ dixit: Non in hominibus spes ponenda est ecclesiæ, si boni sunt: neque si mali sunt, iudicanda est ecclesia Dei perisse. Sed tamen etiam istorum causam tamquam fratrum nostrorum suscipimus, & si nobis ostendi potuerint criminosi, hodie illos anathematizamus: non tamen propter illos

ANNO CHRISTI 553. ecclesiam a Deo promissam & exhibitam deserimus aut relinquimus.

Eiusdem epistola ad catholicos.

Si forte isti libri ita designant traditorem suum, sicut designauit Dominus Iudam, legant in eis nominatim & expresse vel Cæcilianum vel ordinatores, eorumdem librorum * fuisse traditores, & si non eos anathematizaue-
ro, ipse * eum iudicer tradidisse.

* futuros
* cum eis
iudicer
tradidisse.

In epist. de vnitae ecclesie contra Petilianum epistolam, cap. 3. tom. 7. & habetur 24. q. 2. c. Sanc.

Eiusdem ex opere aduersus Cresconium grammaticum Donatistam, libro tertio.

Ego in ecclesia sum, cuius membra sunt illæ omnes ecclesie, quas ex laboribus apostolorum natas atque firmatas simul in literis canonicis nouimus. Earum communionem, quantum me adiuuat Dominus, siue in Africa, siue vbiicumque, non deseram. In hac communionem si fuerunt, quos nescio, traditores, cum eos demonstraueris, & carne & corde mortuos detestabor, nequaquam tamen a viuis in eiusdem ecclesie sanctæ vnitae manentibus, propter mortuos alienabor.

Lib. 3. c. 35.

Et post pauca.

Sed dicis licere mihi etiam hodie de mortuis iudicare, quia iudicium non tantum de viuis, sed etiam de mortuis fieri potest. Ecce volo iudicare, sed vos causam ipsam non vultis agere.

Cap. 39.

Et cum surrexisset Benignus episcopus Heracleæ Pelagoniæ, vicem agens Eliæ viri reuerendissimi episcopi Thessalonici, ita dixit: Et quæ modo recitata sunt Augustini sanctæ memoriæ, conueniunt statui tenenti ab initio in ecclesia. Impium vero dogma iam * inculpatum & condemnatum est: & eos qui tali dogmati obnoxii sunt, anathematizari vult ecclesie traditio, licet mortui essent. Ideo & sanctæ memoriæ Augustinus dicit: Quod si modo
contuinceretur Cæcilianus de his quæ inferuntur ei, etiam post mortem eum anathematizo. Et hæc dicebat de Cæciliano episcopo Carthaginis, qui solus ex tota Africa peruenit ad Nicænum sanctum Concilium. Sed etiam Valentinum, & Marcionem, & Basilidem a nulla Synodo

Epist. 50.

anathematizatos, tamen eo quod alienum pietatis erat dogma quod illi defendebant, etiam post mortem anathematizat ecclesia Dei. Hoc vero etiam in Eunomium & Apollinarium factum. Hanc vero ecclesiasticam traditionem custodiens & * Rambulas sanctæ memoriæ episcopus factus Edessenæ ciuitatis, qui in sacerdotibus explenduit, Theodorum istum Mopsuestenum etiam post mortem in ecclesia anathematizauit propter impia eius conscriptra, sicut testimonium præbet etiam epistola quæ ab Iba ad Marim hæreticum Persam scripta esse dicitur: nec non etiam illi qui cum Eusebio erant Nicomediæ episcopo, prius ea quæ sunt Arii sapientes, tunc vero consentientes fidei prædicatæ a sanctis patribus Nicææ congregatis, & subscribentes in ea, quoniam ad suum vomitum Arianicæ impietatis reuersi sunt, alii quidem viuentes, alii vero etiam post mortem anathematizati sunt, & ex ecclesia Dei expulsi sunt, sicut est a sancti Athanasii de hoc scriptis in historica narratione inuenire. Maxime vero fidem eis imponit Constantinus piæ recordationis per suam scriptionem ad Theodotum factam, significans per eam, quod & Eusebius & Theognis, illisque consentientes eiecti sunt de vniuersali ecclesia, tamquam contraria Nicæanæ sanctæ Synodo sapientes, cuius pars fuerunt. Sed etiam Romanorum ecclesia ante paucos annos Dioscorum, qui fuit papa eiusdem ecclesiæ, & post mortem anathematizauit, cum nec in fidem peccasset: & hoc sciunt omnes qui degunt Romæ, & maxime qui in dignitatibus existunt, qui etiam eidem Dioscoro communicatores permanserunt vsque ad eius mortem.

Et postquam dixisset Benignus religiosissimus episcopus propositam depositionem, surrexit Theodorus episcopus Cæsareæ Cappadociæ, Ioannes episcopus Nyssæ, Basilius episcopus nouæ Iustinianopoleos, quondam Camulianensium, & dixerunt: Iam quidem quam habet voluntatem sancta Synodus vestra de Theodoro Mopsuesteno, fecistis manifestum, secundum Deum decentem zelum excitati aduersus eum, & quæ ille blasphemauit contra magnum Deum & saluatorem nostrum Iesum Christum. Quoniam vero quidam diligentes Nestorii perfidiam, idem vero est dicere Theodori insaniam, non re-

Non fuit papa, sed electus in schismate contra Bonifacium secundum.

ANNO CHRISTI 553.

* Rabbulæ

ANNO
CHRISTI
553.

cusant confingere quædam, & vtuntur verbis tamquam in epistola positis scripta a sanctæ memoriæ Cyrillo ad Ioannem Antiochiæ episcopum, pro hoc quod non oportet quasi Theodoro insultare, eo quod iam defunctus est: vt nihil eorum quæ ab eis dicuntur vestram lateat beatitudinem, aut indiscussum permaneat, necessarium putauimus ista ad vos referre. Nusquam vero talis epistola scripta est a sanctæ memoriæ Cyrillo, nec in eius fertur codicibus, qualem diuulgant illi. Habet autem conficta epistola sic.

INSPEXI literas, quibus in vnum vestra religiositas congregata, tamquam ex communi Concilii voluntate ad me cõsa est. Et ^{* scribere} de epistolæ quidem primordiis aliquid dicere, vel etiam * eloqui superfluum existimaui valde merito. Cum enim aspexissem tamquã, vt aliquis dicat, vos spiritu excitatos, & nimis obstupissem, hoc quod necessarium est, facere festinaui. Quomodo enim non essem in mente habiturus tam mirandum sollicitumque vestrum studium, addam autem etiam agonem quem vniuersaliter suscepistis pro viro non tantummodo mirabili, sed etiam maximam gloriam apud vos consecuto, Theodoro dico, inclamantibus quibusdam, sicut videtur, ^{* cum} odium aduersum * habentibus, occasionemque facientibus impietatis, qua tenentur quædam praua capitula, sicut quidam dixerunt, de quibus etiam vestram reuerentiam perturbauerunt, exigentes illorum abdicationem. Hoc vero etiam nunc, sicut epistola significat vestra, ad regiam accedentes urbem perturbant, si forte eis contigerit persuadere cum circumuentione quorundam, per formas imperiales anathemati subiici ea quæ ab eis proferuntur, ad criminandos eorum defensores. Et propter hoc, sicut mihi videtur & omni mentem habenti, non est fas contristari, vel grauiter ferre eos qui recte sapiunt, sed etiam quam longissime relinquere eiusmodi habentes voluntatem, non dicam etiam in mente habere quod excogitauerunt, cum maxime nec certa est persona, quam supponit querimoniæ capitulorum * conuictio. Incerta autem constituta, etiam hi qui hoc egerunt, super incertum currentes, & aerem verberantes inueniuntur. Sed his prætermisissis, illud dicam, quod conuenit eos qui quocumque modo vel docere produntur, vel scribere volunt, sinceræ mentis oculo intueri diuinæ intellectum scripturæ, & ad eius intentionem recte pergere, & sic suos sermones disponere in iudicio, timentes ne forte aliter quam vt habet, e contrario docentes vel sapientes,

minimi vocentur in regno cælorum: cuius desiderium eos qui ad hoc respiciunt, declinare compellit errores viæ, quæ ad illud regnum perducit, & ad illam beatam vitam festinare. Dicam vero compendiose ad vos religiosissimos hoc, quod etiam ad reuerendissimum episcopum Constantinopolitanæ ciuitatis Proclum, vestris literis satisfaciens, scripsi ipsis verbis sic: Quod prolata apud Ephesinam sanctam Synodum expositione, tamquam a Theodoro exposita, sicut dicebant qui protulerunt, nihil sanum habente, reprobauit quidem eam sancta Synodus tamquam peruersis plenam intellectibus, condemnans autem eos qui ita sapiunt, dispensatiue nullam fecit viri mentionem, nec ipsum nominatim anathemati subiecit, nec vero alios propter dispensationem, sicut videtur, ne forte magnam estimationem viri, qua mirificatur, attendentes orientales, se ipsos separarent a coniunctione vniuersalis ecclesiæ corporis, & adderentur consortio odioso & execrando, & quamplurimis occasiones scandalorum generarent. Solet enim vulgus rumoribus quibuslibet cum plurima voluptate aures præstare, & dicto citius a competenti ratione recedere: sed iuste audient, licet non volunt, auctores istorum: Latetis vos ipsos, aduersus cinerem tendentes arcus: non enim superest qui a vobis accusatur. Ac me nemo inculpet in ista verba prolata; sed cedo existimantibus graue esse defunctis insultare, licet sæculares sint, quanto magis etiam eis qui in episcopatu a vita discesserunt? Prudentium enim est virorum, iustissime cedere prænoscenti vniuscuiusque voluntatem, & scienti qualis vnusquisque nostrum fiet. Bene valentes vos & orantes pro nobis conseruet Dominus, in omnibus religiosissimi.

Et ista quidem continet conficta epistola. Quis autem inspiciens eam, non statim inueniet alienam esse compositionem intellectuum & verborum, conferens ea cum aliis scriptis sanctæ memoriæ Cyrilli? Verumtamen aperte inde falsitas eius ostenditur. Ioannes enim Antiochiæ episcopus scripsit ad sanctæ memoriæ Cyrillum, dicens quædam de hoc, quod non oportet anathematizari neque Theodorum ipsum, neque conscripta eius, tamquam conuenientia dictis a sanctis patribus, & ad ea rescripsit sanctus Cyrillus, plane reiiciens Theodori conscripta, & increpans dicentes ista consonare illis quæ sancti patres exposuerunt: addens literis etiam hoc, quod non oportet Theodori scripta defendere tamquam consonantia in omnibus

ANNO CHRISTI 553. omnibus Nestorii vaniloquiis, & merito eiecta cum illis, utpote anathemate, quod aduersus Nestorium factum est, procedente etiam aduersus eos qui ante illum similia ei sa- puerunt. Habet igitur sic epistola sancti Cyrilli ad Ioan- nem rescripta:

NON requieuit draco apostata, pessima vere ac Deum Habetur in Concilio Ephesino part. 3. cap. 44. impugnans bestia, nec cessabit vnquam ab insita si- 1. Tim. 4. bi prauitate: infinitam autem inuidiam aduersus sanctas ecclesias nutriens in seipso, linguas effrenatas scelerato- rum & profanorum hominum, cauteriatam habentium conscientiam, excitare ausus est aduersus dogmata veri- tatis. Sed captus vbique & victus est. Inefficacem enim eius prauitatem, inceptorumque potentiam, omnium nostrum saluator Christus demonstrauit.

Et post alia.

Erat igitur necessarium, claram nos propterea ducere festiuitatem, expulsa certe omni voce a quocumque di- cta, quæ consonat Nestorii blasphemiiis. Processit enim aduersus omnes eadem sequentes, vel iam secutos, quod absolute nos & vestra sanctitas dixit: Anathematizamus illos qui dicunt filios duos, & duos Christos. Vnus enim, vt dictum est, prædicatur a nobis & vobis Christus & Fi- lius & Dominus, vnigenitus Deus Verbum, *in similitudine* Philip. 2. *hominum factus, & in habitu inuentus vt homo*, secundum vo- cem sapientissimi Pauli.

Et iterum.

* plenius quodam modo velle aduer- sus Christi gloriam ferantur. Culpabiles vero sectas Diodori & Theodori, & aliorum quorundam, quos melius est non laudare, ne aliquid gra- ue dicam, eo quod * sicut velis omnibus deiecti sunt a glo- ria Christi, ne quis diuulget, rogamus, sanctis & ortho- doxis nostris patribus, Athanasio, Basilio, Gregoriis, & Theophilo, & aliis; ne quo modo scandali occasio res fieret quibusdam putantibus secundum veritatem sic sa- pere & docere eos, qui totius rectitudinis cultores fue- runt, & qui non Nestorii solius blasphemiiis codices repu- gnantes reliquerunt, sed etiam aliorum qui dogmata Ne- storii ante eum sauerunt & conscripserunt.

Concil. Tom. 12.

○

Ista sunt quæ vere ad Ioannem Antiochenum scripsit sanctus Cyrillus. Quod autem nihil eorum quæ in conficta epistola continentur scriptum est ab ipso, ostenditur etiam ex * quibus scripsit ad Acacium Melitenæ episcopum, in quibus aperte narrat quæ ad Ioannem rescripsit. Habent autem de hoc verba epistolæ sic :

REVERENDISSIMVS & religiosissimus diaconus & archimandrita Maximus ad me peruenit, & talem virum aspexi, sicut oportebat in longo tempore desiderantem videre. Vidi vero zelum eius & rectitudinem, & stimulum pietatis quem habebat in Christo. Contristatur vero ita, & plenum sollicitudinis animum habet, vt & omnem laborem subire velit, quatenus Nestorii perfidiam a patribus orientis radicitus perderet. Perlegi vero epistolam tuæ sanctitatis, scriptam ad religiosissimum & reuerendissimum episcopum Antiochiæ Ioannem, plurimæ plenam confidentiæ simul & amoris Dei. Scripsi autem & ego tales epistolas ad ipsum: sed vt videtur, peiora vincunt. Confringentes enim quæ Nestorii sunt odisse, alio iterum ea introducunt modo, quæ Theodori sunt admirantes, & certe æqualem, magis vero multo peiorem morbum impietatis habentia. Nec enim Theodorus Nestorii fuit discipulus, sed iste illius: & velut ex vno loquuntur ore, & vnum malæ doctrinæ ex suo corde euomunt venenum. Scripserunt ergo ad me orientales, quod non oportet quæ Theodori sunt accusari, ne, sicut dicunt, & beati Athanasii, & Theophili, & Basilii, & Gregorii dicta accusentur. Quæ enim locutus est Theodorus, eadē & illi. Ego vero scribentes ista non sustinui, sed fiducialiter dixi: quod Theodorus quidem blasphemam habuit linguam, & calamum ministrantem ei: illi autem fuerunt totius orthodoxiæ doctores, & splenderunt in ea. Persuaserunt vero ita orientalibus, vt exclamationes fierent in ecclesiis a populis: Crescat fides Theodori: Sic credimus, sicut Theodorus; cum eum aliquando lapidassent in sua ecclesia ausum aliquid subloqui breue. Sed sicut doctor vult, sic sapit grex. Ego quidem nec cessauī increpans ea quæ scripserunt, nec cessabo. Quoniam vero oportebat & contradictiones

ANNO
CHRISTI
531

scriptas esse apud eos, inspectis Theodori & Diodori libris, quos scripserunt non de incarnatione Vnigeniti, sed magis contra incarnationem, posui aliqua capitulorum, & quo potui modo contradixi eis, declarans vbique abominationis plenam esse sectam eorum.

Sed etiam ad Theodosium piæ recordationis imperatorem consonantia antelatis scribens, ita dicit:

Theodorus quidam fuit, & ante eum Diodorus: hic quidem Tarsi ciuitatis, ille vero Mopsuestiæ. Isti Nestorii impietatis patres fuerunt. In suis enim libris, quos composuerunt, immaniter blasphemauerunt contra Christum omnium nostrum saluatorem, nescientes ipsius mysterium. Voluit igitur impius Nestorius, quæ sunt illorum, in medium proferre, & expulsus est a Deo de sacra aula. Cum vero anathemati subiecissent dicta Nestorii, aliqui orientis episcoporum alio modo iterum ea introducunt, admirantes scripta Theodori, & dicentes eum recta sapuisse & consonantia sanctis patribus nostris Athanasio & Gregorio & Basilio: mentiuntur vero contra sanctos viros: scripserunt enim quæ Theodori & Nestorii blasphemias impugnant. Quoniam igitur didici, quod & ad piissimas vestras aures quædam eorum referunt, rogo vt intactas & inuiolatas animas vestras conseruetis ab impietatibus Theodori & Diodori. Sicut enim iam dixi, Nestorius eorum verba locutus est, & propter hanc causam, vt impius condemnatus est ab vniuersali Synodo quæ collecta fuit in Epheso Dei voluntate.

Et ista quidem ad conuictionem epistolæ quæ a defensoribus Theodori falso composita est. Conantur autem etiam illud aliquid malignum peragere. Circumcidunt enim verba quædam dicta a sancto Cyrillo contra Synusiastas, per quæ etiam ipsa volunt ostendere illum dicentem, quod non oportet defunctis insultare. Omne vero contrarium continent ea quæ ab ipso in eodem libro dicta sunt. Dicit enim quod sine causâ quidem ferri aduersus defunctos non oportet, ne inimicitia hoc esse videatur: dogmatica vero proposita quaestione, licet defuncti sint illi de quibus dicitur aliquid tale, non oportet tacere, sed conuincere ea quæ male illi dixerunt. Habet vero ita pars quæ de hoc est:

Concil. Tom. 12.

O ij

Longa nobis modo elaborata est expositio, pro dogmatibus veritatis certare volentibus. Vnum enim Dominum Iesum Christum declarat vbiq̄ue, qui ex Deo Patre diuine processit Deus Verbum, humaniter autem & secundum carnem ex muliere. Nec aliquis dicat, mentem habens circumspicere singulas res scientem, quod talem non habentibus fidem immaniter sumus inuecti, vocante ad hoc interdum quadam tristitia, quæ ad illos est quibus contradiximus. Habet enim inde res ipsa coniunctionem, nec ignauam satisfactionem. Nam illi quidem iam mortui sunt, & ab humanis rebus proficiscentes, ad aliam vitam migrauerunt: insipientia vero est, omnino non viuentibus, sed iam defunctis inimicabiliter insultare. Quoniam vero dogmaticæ rectitudinis amatoribus dilecta est veritas, & vera dicere eos necessario decet, & exercitatos esse, vt possint vana solentibus loqui resistere, arbitratus sum oportere, innumerabili multitudine fratrum non mediocriter iniquitatem passa, ex quibus scripserunt de omnium nostrum Domino & saluatore Christo Diodorus Tarsi ciuitatis, & qui Mopsuestiæ fuit episcopus, eloquentissimus Theodorus, pauca quædam dicere ad ea quæ illi dixerunt, & sectæ amborum deformitatem legentibus demonstrare.

Intentione igitur sancti Cyrilli, quæ in prolatis continetur, demonstrata, certum facimus, quod etiam alia videntur epistola scripta ad sanctum Proclum ab eodem sanctæ memoriæ Cyrillo, quædam de anathemate Theodori continente. Coactus autem est illa scribere ex literis scriptis ab Ioanne & aliis episcopis orientalibus pro Theodoro, cum exigerentur anathematizare capitula Theodori, directa ipsa Proclo sanctæ memoriæ.

Habet vero epistola ad sanctum Proclum a sanctæ memoriæ Cyrillo scripta sic.

VIX aliquando multisque sudoribus sanctitatis tuæ sanctique Concilii apud Ephesum congregati, Nestorii vaniloquia reiecerunt vbiq̄ue Dei ecclesiæ: nimium vero contristantur propter hoc quidam orientalium, non solum laicorum, sed etiam sacerdotum. Sicut enim diuturnæ passionibus difficiliore ad medicandum existunt,

ANNO
CHRISTI
551
* for. sic
&

vel forsitan etiam hoc omnino abnegant; * & anima aegrotans peruersorum intellectuum & dogmatum putredine, insanabilem habet passionem. Verumtamen Dei gratia, siue occasione, siue veritate vnum Christum & loquuntur & prædicant, & impias Nestorii verbositates anathematizauerunt: & interim multa tranquillitas ibi est, & in fide quotidie confirmantur etiam illi qui aliquando dubitabant. Nunc vero, sicut scripsit ad me dominus meus sanctissimus episcopus Antiochiæ Ioannes, initium apud ipsos alterius tempestatis surrexit, & plurimus est timor, ne forsitan quidam instabiles ad priora reuertantur. Dicunt enim quosdam ad magnam illam ciuitatem peruenisse, deinde interpellasse piissimos & Christianissimos imperatores, & postulasse per diuinam eorum sanctionem anathematizari libros Theodori Mopsuesteni, ipsumque memoratum virum: magnum vero eius nomen esse per orientem, & mirificari nimium conscripta eius: & sicut dicunt, contristantur omnes, quod vir nobilis & defunctus in communione ecclesiarum, anathematizatur. Nunc vero quod in conscriptis eius inuenimus quædam nefarie dicta, & nimis plena blasphemiarum, nulli dubium est recte sapientium. Sciat vero tua sanctitas, quod prolata apud sanctam Synodum expositione ab eo composita, sic- Actione 6. ut dicebant qui protulerunt, nihil sanum habente, reprobauit quidem eam sancta Synodus, utpote peruersis plenam intellectibus, & Nestorianam impietatem quasi effluentem: his vero condemnatis qui sic sapiunt, nullam viri memoriam fecerat dispensatiue, nec ipsum nominatim anathemati subiecit propter dispensationem, ne quidam ad existimationem viri respicientes, seipsos ab ecclesiis separent.

Et post alia.

Et per alium vero modum anathematizatis & eiectis Nestorii blasphemias, vna cum eis eiecta sunt & quæ illius sunt, plurimam habentia ad ista consonantiam. Et si quidem hoc agerent indubitanter per orientem, nullumque esset tumultum inde sperare, dicebam utique nullum esse impedimentum, nunc exigi eos etiam in scriptis hoc facere: si vero, sicut scribit dominus meus sanctissimus epi-

scopus Antiochiæ Ioannes, eligant utique magis comburi, quam aliquid eiusmodi peragere; quare flammam sopitam resuscitamus, sedatosque tumultus non opportune commouemus, ne forsitan vnquam vltima primis peiora inueniantur? Et hæc dico, vehementer quidem increpans quæ scripsit memoratus Theodorus, timens vero futuros a quibusdam propter eam rem tumultus, ne forsitan aliquo modo ea quæ Nestorii sunt, lugere quidem coloratim incipiant, secundum illud quod alicubi a poeta dictum est apud Græcos, quod occasione Patrocli suas calamitates vnaquæque lugebat.

*Homer. 19.
liad.*

Ista omnia demonstrant intentionem quam habuit sanctus Cyrillus de anathemate Theodori, relinquentes, illis vtuntur solis, quæ propter dispensationem dicta sunt, vt perfecte a Nestoriano errore illos abduceret adhuc in eo detentos, & compesceret tumultus, quos ab hæreticis fore suspicabantur. Proclus igitur sanctæ memoriæ, acceptis a sancto Cyrillo scriptis, acceptis vero etiam ab orientalibus plurimis deprecationibus, vt ne anathematizaretur Theodorus, nec impia eius conscripta, scribit adhortans eos vel Theodori blasphemias anathematizare, & liberos seipsos tali suspitione demonstrare. Quoniam vero eiusmodi dispensationem Cyrilli & Procli sanctæ memoriæ non susceperunt, econtrario vero permanserunt defendentes etiam ipsas blasphemias Theodori, & dicentes eas consonare scriptis a sanctis patribus, videns sanctus Cyrillus crescentem impietatem, & inde simpliciorum læsionem timens, coactus est libros conscribere aduersus Theodorum, & aduersus eius blasphemias, & post mortem eiusdem Theodori & hæreticum & impium, & super paganos & super Iudæos blasphemum eum ostendere his verbis:

Ier. 2.

Psal. 74.

*Expauit cælum propter hoc, & contremuit amplius vehementer, dicit Dominus. O intolerabilem malignitatem! o linguam loquentem iniquitatem contra Deum, & mentem cornu in altitudinem extollentem. Parum ibi esse videtur, affixum esse ligno Dominum gloriæ, quem tu quidem neque Filium verum, neque * Dominum esse dicis? * Deum Nos autem credimus, quod vere est * & Deus, creator & * Filius opifex omnium. Nec enim erat homo simpliciter, sed in*

specie humana ex Deo Patre Verbum, non translationem, nec mutationem in carnem passum, magis vero unitum ei secundum fidem sacrarum literarum. Ille qui carne passus est, & suspensus est in ligno, miracula fecit in Ægypto, per sapientem Mosen suam gloriam manifestans.

*Et iterum idem sanctus Cyrillus aduersus Theodorum
& eius blasphemias tradit.*

[Sobrii estote ebrii ex vino vestro, acclamet aliquis sic er-
rantibus. *Impone homo tuæ linguæ ostium & seram: cessa cornu
in altitudinem extollens, & loquens iniquitatem aduersus Deum.* 1. Petr. 5.
Quousque insultas patienti Christo? In mente habe scri-
ptum a diuino Paulo: *Sic vero peccantes in fratres, & percu- Psal. 140.
tientes eorum infirmam conscientiam, in Christum peccatis.* Psal. 74.
Et ut
aliquid ex prophetis loquar codicibus, *iustificata est Sodo- 1. Cor. 8.
ma ex te.* Superasti paganorum verbositates, quas contra
Christum fecerunt, stultitiam existimantes crucem; nihil
esse ostendisti Iudaicæ superbiæ crimina. Minorare præsu-
mis, & quod ad te pertinet, detrahis ad infamiam eū qui su-
pernas sedes condecet, & vna cum Patre & Deo eandem
sedem habet. Illum enim, qui ex mortuis resurrexit, in
deitatis sedibus sedere inquit sapientissimus Paulus. Hebr. 1.

*ET PROCLVS AVTEM SANCTÆ MEMORIÆ
aduersus Theodorum & eius impietatem in tomo
ad Armenios ita dicit:*

FVGIAMVS turbulentos & cœnosos fallaciæ riuos, Deum
impugnantes dico sectas: Arii insaniam diuidentem
indiuiduum trinitatem: Eunomii audaciam circumclu-
dentem scientia inoccupabilem naturam: Macedonii ra-
biem separantem a deitate inseparabiliter procedentem
Spiritus: & nouam istam & vanam blasphemiam quæ Iu-
dæorum plurimum vincit blasphemiam. Illi enim eum
qui est vere Filius reprobant, fraudantes ramo radicem:
isti vero ei qui est & alterum superinducunt, diuulgantes
tamquam multa generantem incorruptibilem naturam.
Dicamus igitur cum Paulo: *Christus est pax nostra, qui fecit v- Ephes. 2.
traque vnum.* Iudæum enim & paganum per baptisma in
vnum nouum hominem creauit, vniens virtute conuer-